HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera întâi)

24 aprilie 2017*

„Funcție publică — Agent contractual auxiliar — Articolul 24 din statut — Cerere de asistență — Articolul 12a din statut — Hărțuire morală — Articolul 90 alineatul (1) din statut — Termen statutar de răspuns de patru luni — Decizia AAIC de deschidere a unei anchete administrative — Lipsa luării de poziție de către AAIC, în termenul statutar de răspuns, cu privire la realitatea hărțuirii morale pretinse — Noțiunea de decizie implicită de respingere a cererii de asistență — Act inexistent — Inadmisibilitate”

În cauza T-570/16,

HF, cu domiciliul în Bousval (Belgia), reprezentată de A. Tymen, avocat,

reclamantă,

împotriva

Parlamentului European, reprezentat de E. Taneva și de M. Ecker, în calitate de agenți,

pârât,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 270 TFUE și privind, pe de o parte, anularea unei decizii implicite a autorității abilitate să încheie contractele de muncă în cadrul Parlamentului, despre care se pretinde că a fost adoptată la 11 aprilie 2015, de respingere a cererii de asistență formulate de reclamantă la 11 decembrie 2014 și, pe de altă parte, obținerea reparării prejudiciului pe care reclamanta pretinde că l-ar fi suferit,

TRIBUNALUL (Camera întâi),

compus din doamna I. Pelikánová, președinte, și domnii P. Nihoul și J. Svenningsen (raportor), judecători,

grefier: domnul E. Coulon,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: franceza.

Hotărâre

Istoricul cauzei

1 Reclamanta, HF, a fost angajată de autoritatea abilitată să încheie contractele de muncă din cadrul Parlamentului European (denumită în continuare „AAIC”) prin contracte succesive, de la 6 ianuarie la 14 februarie 2003, de la 15 februarie la 31 martie 2003, de la 1 aprilie la 30 iunie 2003 și de la 1 iulie la 31 iulie 2003, în calitate de agent auxiliar, categorie de posturi care era prevăzută în Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene (denumit în continuare „RAA”), în versiunea anterioară datei de 1 mai 2004. Reclamanta era repartizată la Divizia „Audiovizual”, devenită în prezent o unitate (denumită în continuare „Unitatea pentru audiovizual”) a Direcției media din cadrul Direcției Generale (DG) „Informații și relații publice”, devenită Direcția Generală (DG) „Comunicare”. Aceasta își exercita funcțiile de asistent categoria B, grupa V, clasa 3 în cadrul direcției respective.

2 Ea a fost angajată ulterior, în perioada 1 august 2003-31 martie 2005, de o societate cu sediul în Franța și prestator de servicii al Parlamentului, în calitate de administrator de producție, pentru a răspunde activității suplimentare legate de administrarea producției Unității pentru audiovizual.

3 Reclamanta a fost angajată din nou de AAIC, de această dată în calitate de agent contractual repartizat la Unitatea pentru audiovizual de la 1 aprilie 2005 la 31 ianuarie 2006, apoi în calitate de agent temporar repartizat la aceeași unitate, de la 1 februarie 2006 la 31 ianuarie 2012.

4 De la 1 februarie 2012 la 31 mai 2015, aceasta a rămas angajată în calitate de agent contractual auxiliar repartizat la Unitatea pentru audiovizual prin contracte pe durată determinată succesive.

5 Începând cu 26 septembrie 2014, reclamanta s-a aflat în concediu medical și, de atunci, nu și-a reluat activitatea profesională în cadrul Parlamentului.

6 Prin scrisoarea din 11 decembrie 2014, adresată secretarului general al Parlamentului (denumit în continuare „secretarul general”) și, în copie, președintelui comitetului consultativ privind hărțuirea și prevenirea sa la locul de muncă (denumit în continuare „comitetul consultativ”), precum și președintelui Parlamentului și directorului general al DG „Personal”, reclamanta a introdus, în temeiul articolului 90 alineatul (1) din Statutul funcționarilor Uniunii Europene (denumit în continuare „statutul”), o cerere de asistență în sensul articolului 24 din statut (denumită în continuare „cererea de asistență”), articolele respective fiind aplicabile prin analogie agenților contractuali în temeiul articolului 92 și, respectiv, al articolului 117 din RAA. În susținerea cererii amintite, aceasta arăta că era victima unei hărțuiri morale din partea șefului Unității pentru audiovizual, iar hărțuirea respectivă s-ar fi materializat prin comportamente, cuvinte și înscrisuri ale acestuia din urmă, în special în cadrul reuniunilor serviciului. Aceasta solicita să fie adoptate măsuri urgente pentru a o proteja de îndată de autorul prezumat al hărțuirii și să fie deschisă de AAIC o anchetă administrativă pentru a se stabili realitatea faptelor.

7 Prin scrisoarea din 13 ianuarie 2015, șeful Unității „Resurse umane” (denumită în continuare „Unitatea «Resurse umane»”) din cadrul Direcției resurse a DG „Personal”, pe de altă parte președintele comitetului consultativ, a confirmat primirea cererii de asistență a reclamantei și a informat-o că această cerere a fost transmisă directorului general al DG „Personal”, care se va pronunța cu privire la cererea amintită, în calitatea sa de AAIC, în termen de patru luni, la expirarea căruia, dacă este cazul, se va putea considera că a intervenit o decizie implicită de respingere a acestei cereri de asistență și va putea face ulterior obiectul unei reclamații în temeiul articolului 90 alineatul (2) din statut.

8 Prin scrisoarea din 23 ianuarie 2015, avocatul reclamantei i-a adus la cunoștință directorului general al DG „Personal” printre altele faptul că șeful Unității pentru audiovizual a fost informat despre introducerea cererii de asistență și despre deschiderea unei anchete administrative de către AAIC.

Astfel, această informare ar fi fost consemnată în procesul-verbal al unei reuniuni a Unității pentru audiovizual, contribuind la difuzarea anumitor informații nu numai colegilor reclamantei, ci și anumitor persoane din afara instituției. Cu ocazia acestei reuniuni, șeful de unitate ar fi anunțat și că reclamanta nu va mai reveni la Unitatea pentru audiovizual și că, în consecință, trebuia avută în vedere o restructurare a părții din Unitatea pentru audiovizual denumite „Newsdesk Hotline”.

9 Prin e-mailul din 26 ianuarie 2015, un agent al Unității „Recrutarea agenților contractuali și a asistenților parlamentari acreditați” (denumită în continuare „Unitatea pentru recrutarea agenților contractuali”) din cadrul Direcției „Dezvoltarea resurselor umane” (denumită în continuare „Direcția RU”) a DG „Personal” din cadrul Secretariatului General al Parlamentului a transmis reclamantei o „notă de confirmare a schimbării serviciului [său] începând cu 21 [ianuarie] 2015”. Această notă, tot din 26 ianuarie 2015, arăta că reclamanta va fi repartizată, cu efect retroactiv de la 21 ianuarie 2015, la Unitatea pentru programul de vizite al Uniunii Europene (EUVP) (denumită în continuare „Unitatea pentru programul de vizite”) a Direcției relații cu cetățenii din cadrul DG „Comunicare” și că, cu excepția acestei schimbări a repartizării, nicio altă modificare nu era adusă la contractul său de muncă (denumită în continuare „decizia de schimbare a repartizării”).

10 Prin scrisoarea din 4 februarie 2015, directorul general al DG „Personal” a răspuns la scrisoarea avocatului reclamantei din 23 ianuarie 2015 și a arătat că a fost adoptată în favoarea reclamantei o măsură de îndepărtare în raport cu șeful Unității pentru audiovizual și ea consta în schimbarea repartizării reclamantei la Unitatea pentru programul de vizite. În ceea ce privește informațiile subliniate de șeful Unității pentru audiovizual în cadrul reuniunii acestei unități, reclamantei i s-a indicat că aceste informații „trebui[au] interpretate în contextul măsurii de îndepărtare luate în favoarea [reclamantei], iar nu ca intimidări destinate celorlalți membri ai unității sale [și] cu atât mai puțin ca o nouă dovadă d[e] hărțuire față de [reclamantă]”. Pe de altă parte, directorul general al DG „Personal” o informa pe reclamantă cu privire la faptul că, în urma unei examinări detaliate a dosarului său și ca răspuns la cererea sa de deschidere a unei anchete administrative, a decis să transmită acest dosar comitetului consultativ, al cărui președinte o va ține la curent în legătură cu orice modificare ulterioară. Directorul general al DG „Personal” considera că astfel răspunsese la cererea de asistență și că aceasta determina, în domeniul său de competență, „închiderea dosar[ului]” reclamantei (denumită în continuare „decizia din 4 februarie 2015”).

11 Prin scrisoarea din 12 februarie 2015, avocatul reclamantei a solicitat, pe de o parte, directorului general al DG „Personal” să explice domeniul de aplicare al măsurii pe care o anunțase în decizia sa din 4 februarie 2015 și să indice în special dacă măsura de îndepărtare a reclamantei a fost adoptată cu titlu temporar. Pe de altă parte, acesta i-a amintit că, în temeiul normelor interne referitoare la comitetul consultativ privind hărțuirea și prevenirea ei la locul de muncă (denumite în continuare „normele interne în materie de hărțuire”), în special articolele 14 și 15 din acestea, nu revenea comitetului consultativ sarcina de a se pronunța asupra unei cereri de asistență, ci doar de a transmite un raport confidențial secretarului general, căruia îi revenea, în orice caz, sarcina de a lua măsuri în temeiul articolului 16 din aceste norme interne. Reclamanta considera astfel că directorul general al DG „Personal” rămânea persoana abilitată să se pronunțe asupra cererii sale de asistență în calitate de AAIC, iar nu comitetul consultativ.

12 Prin scrisoarea din 4 martie 2015, directorul general al DG „Personal” și-a reiterat punctul de vedere potrivit căruia, prin decizia sa de a transmite cererea de asistență comitetului consultativ, acesta a „închis dosarul respectiv în ceea ce priv[ea] domeniul [s]ău de competențe” și potrivit căruia, chiar dacă biroul Parlamentului îi încredințase competențele de AAIC pentru a se pronunța asupra cererilor de asistență prezentate în temeiul articolului 24 din statut, nu era mai puțin adevărat că nu putea ignora normele interne în materie de hărțuire, care încredințau secretarului general preocuparea de a acționa în fața unei eventuale situații de hărțuire persistente. Pe de altă parte, acesta arăta că măsura de transfer al reclamantei de la Unitatea pentru audiovizual la Unitatea pentru programul de vizite a

fost efectuată atât la cererea persoanei interesate, formulată în cererea de asistență, cât și „în interesul serviciului pentru a răspunde nevoilor în creștere în cadrul [Unității pentru programul de vizite]” și că această schimbare a repartizării trebuia menținută până la expirarea contractului său.

13 Prin e-mailul din 9 martie 2015, reclamanta a fost convocată de comitetul consultativ pentru a fi audiată de acesta la 25 martie 2015.

14 Prin scrisoarea din 24 aprilie 2015, reclamanta a introdus, în temeiul articolului 90 alineatul (2) din statut, o reclamație, în primul rând, împotriva deciziei de schimbare a repartizării, în măsura în care, prin această decizie, AAIC i-ar fi schimbat repartizarea în mod permanent, iar nu cu titlu temporar, la Unitatea pentru programul de vizite, în al doilea rând, împotriva deciziei din 4 februarie 2015, prin care directorul general al DG „Personal” s-ar fi pronunțat cu privire la cererea de asistență, considerând finalizarea cauzei „în domeniul său de competențe”, și, în al treilea rând, împotriva unei decizii, care ar fi intervenit la 11 aprilie 2015, prin care AAIC ar fi respins în mod implicit cererea de asistență.

15 Prin scrisoarea din 20 august 2015, secretarul general a decis, în calitate de AAIC, să admită în parte reclamația introdusă de reclamantă la 24 aprilie 2015. În ceea ce privește schimbarea repartizării reclamantei la Unitatea pentru programul de vizite, secretarul general a amintit că această schimbare a repartizării avea în mod necesar un caracter provizoriu și trebuia menținută pe toată perioada anchetei administrative, care era încă în curs de desfășurare, și în esență a respins argumentele prezentate de reclamantă împotriva temeiniciei sau modalităților măsurii de îndepărtare (denumită în continuare „decizia din 20 august 2015”).

16 În schimb, în această decizie din 20 august 2015, secretarul general a decis să modifice decizia din 4 februarie 2015 în măsura în care, în aceasta, directorul general al DG „Personal” a considerat în mod eronat că AAIC finalizase procedura aferentă cererii de asistență. În această privință, preciza că cererea de asistență respectivă va conduce ulterior la o decizie definitivă a directorului general al DG „Personal” și că, în consecință, contrar celor pretinse de reclamantă, nu fusese adoptată nicio decizie implicită de respingere a cererii de asistență, astfel încât reclamația sa era inadmisibilă cu privire la acest aspect.

Cu privire la faptele intervenite ulterior introducerii acțiunii

17 Prin scrisoarea din 8 decembrie 2015, directorul general al DG „Personal” a informat-o pe reclamantă cu privire la intenția sa de a considera nefondată cererea ei de asistență, în special în urma audierii de către comitetul consultativ a șefului de unitate și a altor 14 funcționari și agenți ai acestei unități.

18 În esență, directorul general considera că, chiar dacă faptele invocate au avut loc în mod repetat, tonul utilizat de șeful Unității pentru audiovizual, verbal și în corespondența scrisă furnizată de reclamantă, nu îi părea inadecvat în contextul de fapt și având în vedere condițiile de muncă la care era supusă unitatea respectivă. Acesta preciza că, „admițând că cuvintele [au] fost exprimate uneori în mod deschis și direct, se impun[ea] însă constatarea că acestea nu depăș[iseră] limitele rezonabile ale unei discuții profesionale între [ș]eful de unitate și membrii echipei sale”. Acesta considera printre altele că respectivele afirmații au fost formulate în cadrul reuniunilor de serviciu în cursul cărora au fost abordate disfuncționalități organizaționale, astfel încât acestea puteau fi considerate ca fiind exprimate în cadrul unui management zilnic, din preocuparea de a soluționa probleme care păreau evidente pentru majoritatea membrilor unității. În ceea ce privește e-mailurile trimise reclamantei de șeful Unității pentru audiovizual, directorul general al DG „Personal” considera că „[era] evident că acestea erau destinate fie să îmbunătățească funcționarea serviciului, fie să reamintească instrucțiunile sale”, astfel încât, „[a]preciate în acest context, conținutul lor nu [trebuia] considerat inadecvat”.

19 Directorul general al DG „Personal” îi solicita reclamantei, în conformitate cu articolul 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, să își prezinte observațiile cu privire la intenția sa de a declara cererea ei de asistență ca fiind nefondată și îi solicita să o facă, după preferință, fie în cadrul unei întâlniri, fie în scris. Reclamantei i s-a acordat un termen care a expirat la 20 decembrie 2015 pentru a comunica directorului general al DG „Personal” intenția sa în această privință.

20 Prin scrisoarea din 17 decembrie 2015, avocatul reclamantei l-a informat pe directorul general al DG „Personal” că aceasta va depune observații în scris. Totuși, invocând în această privință Hotărârea din 23 septembrie 2015, Cerafogli/BCE (T-114/13 P, EU:T:2015:678), avocatul solicita comunicarea raportul de anchetă întocmit de comitetul consultativ, solicitare reiterată prin scrisoarea din 5 februarie 2016.

21 Prin scrisoarea din 9 februarie 2016, directorul general al DG „Personal” i-a acordat reclamantei un termen care a expirat la 1 aprilie 2016 pentru a-și depune observațiile în ceea ce privește intenția sa de a respinge cererea de asistență. Pe de altă parte, acesta i-a indicat, ca răspuns la cererea sa de a obține comunicarea unui raport de anchetă, că comitetul consultativ îi adresase doar un aviz prin care s-a constatat inexistența unei hărțuiri morale în cazul reclamantei. În schimb, nu i-ar fi comunicat un raport, astfel cum se prevede la articolul 14 din normele interne în materie de hărțuire, întrucât un asemenea raport ar fi întocmit de comitetul consultativ doar în cazurile în care comitetul respectiv constată existența unei hărțuiri morale.

22 Prin decizia din 3 iunie 2016, directorul general al DG „Personal”, care acționează în calitate de AAIC, a respins cererea de asistență (denumită în continuare „decizia din 3 iunie 2016”). În decizia amintită, acesta a indicat printre altele că reclamanta a fost informată, în mod complet și detaliat, cu privire la motivele pentru care urmărea, la 8 decembrie 2015, să respingă cererea de asistență. Totuși, acesta a reamintit că examinarea cererii de asistență ținea doar de competența sa și că, în această privință, comitetul consultativ nu avea nicio putere decizională. Or, în opinia acestuia, reclamanta nu avea niciun drept subiectiv la comunicarea unui raport de anchetă, a unui aviz sau a proceselor-verbale ale comitetului consultativ.

23 În ceea ce privește neregularitățile procedurale invocate de reclamantă, directorul general al DG „Personal” a considerat în special că, transmițând cererea de asistență în copie comitetului consultativ, reclamanta nu sesizase în mod formal acest comitet consultativ cu o plângere în sensul normelor interne în materie de hărțuire.

24 Explicând că comitetul consultativ a fost sesizat de el la 2 februarie 2015, directorul general al DG „Personal” a considerat că întârzierea în ceea ce privește examinarea cererii de asistență și a anchetei, în special durata de șase luni și unsprezece zile pentru a efectua audierile, se explica prin indisponibilitatea persoanelor convocate de comitetul consultativ și prin repartizarea personalului Parlamentului la cele trei sedii, precum și prin complexitatea cauzei, care necesita ascultarea unui număr mare de persoane.

25 Pe fond, directorul general al DG „Personal” a menținut analiza pe care o efectuase în scrisoarea din 8 decembrie 2015 și, în consecință, a decis să nu recunoască că situația descrisă de reclamantă intra în domeniul de aplicare al noțiunii de hărțuire morală în sensul articolului 12a din statut.

Procedura

26 Prin cererea introductivă primită la grefa Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene la 17 noiembrie 2015, reclamanta a introdus prezenta acțiune, înregistrată inițial cu numărul F-142/15.

27 Prin actul depus la 29 ianuarie 2016 la grefa Tribunalului Funcției Publice, Parlamentul a ridicat, în temeiul articolului 83 din Regulamentul de procedură al acestei instanțe, o excepție de inadmisibilitate, în privința căreia reclamanta a depus un memoriu care cuprindea observații la 22 februarie 2016.

28 Prin scrisoarea grefei din 28 aprilie 2016, părțile au fost informate cu privire la decizia Tribunalului Funcției Publice, adoptată în temeiul articolului 83 alineatul (3) primul paragraf din Regulamentul de procedură, de a conexa pe fond examinarea excepției de inadmisibilitate opuse de Parlament.

29 Parlamentul a depus la grefa Tribunalului Funcției Publice memoriul în apărare la 6 iunie 2016, la care a anexat printre altele corespondența menționată la punctele 17-25 din prezenta hotărâre, iar reclamanta a depus replica la 18 iulie 2016.

30 În temeiul articolului 3 din Regulamentul (UE, Euratom) 2016/1192 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 iulie 2016 privind transferul către Tribunal al competenței de a se pronunța în primă instanță asupra litigiilor dintre Uniunea Europeană și agenții acesteia (JO 2016, L 200, p. 137), prezenta cauză a fost transferată Tribunalului în starea în care se afla la data de 31 august 2016 și de atunci trebuie să fie examinată în conformitate cu Regulamentul de procedură al Tribunalului. Această cauză a fost astfel înregistrată cu numărul T-570/16 și atribuită Camerei întâi.

31 În urma celui de al doilea schimb de memorii care a fost autorizat de Tribunalul Funcției Publice în temeiul articolului 55 din Regulamentul de procedură, faza scrisă a procedurii a fost închisă în temeiul Regulamentului de procedură al Tribunalului.

32 Prin scrisoarea grefei din 29 noiembrie 2016, reclamanta a fost invitată de Tribunal, în temeiul articolului 90 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, să indice dacă, în temeiul articolului 90 alineatul (2) din statut, a introdus o reclamație împotriva deciziei din 3 iunie 2016 și, dacă este cazul, să îi furnizeze o copie a acestei reclamații.

33 Prin scrisoarea transmisă grefei Tribunalului la 13 decembrie 2016, reclamanta a confirmat că, la 6 septembrie 2016, a introdus o asemenea reclamație și a depus o copie a acesteia.

34 Prin scrisoarea grefei din 19 ianuarie 2017, Parlamentul a fost invitat de Tribunal, în temeiul articolului 90 alineatul (1) din Regulamentul său de procedură, să îi indice soluția dată la reclamația din 6 septembrie 2016 și, în ipoteza în care AAIC s-ar fi pronunțat în mod explicit cu privire la această reclamație, să îi furnizeze o copie a acestei decizii.

35 La 1 februarie 2017, Parlamentul a confirmat Tribunalului că s-a pronunțat în mod explicit cu privire la reclamația din 6 septembrie 2016. Acesta a furnizat astfel o copie a deciziei din 4 ianuarie 2017 prin care secretarul general a respins, în calitatea sa de AAIC, această reclamație.

36 Întrucât părțile nu au solicitat organizarea unei ședințe de audiere a pledoariilor în temeiul articolului 106 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, Tribunalul, considerându-se suficient de lămurit de înscrisurile din dosarul cauzei, a decis să se pronunțe asupra acțiunii fără parcurgerea fazei orale a procedurii.

Concluziile părților

37 Reclamanta solicită Tribunalului:

— anularea deciziei adoptate în opinia acesteia în mod implicit la 11 aprilie 2015 prin care AAIC ar fi respins cererea de asistență;

— anularea deciziei din 20 august 2015 de respingere a reclamației din 24 aprilie 2015;

— obligarea Parlamentului la plata de despăgubiri care trebuie să fie stabilite, *ex aequo et bono*, la o sumă de 50 000 de euro pentru repararea prejudiciului suferit;

— obligarea Parlamentului la plata cheltuielilor de judecată.

38 Parlamentul solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii ca vădit inadmisibilă;

— cu titlu subsidiar, respingerea acțiunii ca nefondată;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

Cu privire la concluziile în anulare

39 În excepția de inadmisibilitate, Parlamentul a arătat în esență că decizia din 4 februarie 2015 constituia actul care lezează prin care AAIC a răspuns la cererea de asistență. Această decizie, intervenită în termenul statutar de răspuns prevăzut la articolul 90 alineatul (1) a treia teză din statut, s-ar fi opus adoptării ulterioare a unei decizii implicite de respingere a aceleiași cereri, în speță la expirarea termenului statutar de răspuns de patru luni care curge de la 11 decembrie 2014, data introducerii acestei cereri de asistență. Decizia a cărei legalitate este contestată de reclamantă ar fi astfel inexistentă.

40 În memoriul în apărare, Parlamentul a indicat în continuare că decizia din 4 februarie 2015 constituia, în fapt, un prim răspuns explicit al AAIC la cererea de asistență, în ceea ce privea măsura de îndepărtare adoptată, precum și deschiderea unei anchete administrative. Totuși, acesta a subliniat că decizia respectivă a fost anulată în parte de secretarul general în decizia din 20 august 2015. Astfel, secretarul general ar fi considerat că directorul general al DG „Personal” era încă obligat să se pronunțe, în temeiul articolului 24 din statut, cu privire la existența sau inexistența situației de hărțuire morală invocate de reclamantă și că, în consecință, ar fi chemat în mod necesar să se pronunțe din nou la finalul anchetei administrative, ceea ce ar fi făcut în cele din urmă în decizia din 3 iunie 2016.

41 În observațiile din 22 februarie 2016, reclamanta a contestat analiza Parlamentului, subliniind că, în temeiul articolului 90 alineatul (1) din statut, o decizie implicită de respingere a fost formulată, în temeiul articolului 90 alineatul (1) a treia teză din statut, ca urmare a lipsei unui răspuns explicit al Parlamentului, la 11 aprilie 2015, în ceea ce privea realitatea existenței hărțuirii morale invocate în cererea de asistență.

42 Aceasta sublinia, pe de o parte, că Parlamentul se limitase cu privire la aspectul amintit, în decizia din 4 februarie 2015, să indice că a sesizat comitetul cu privire la hărțuire, confirmând că, la această dată, nu a fost adoptată nicio luare de poziție a AAIC ca răspuns la cererea reclamantei în ceea ce privește existența faptelor pretinse și calificarea lor drept hărțuire morală în sensul articolului 12a din statut. Pe de altă parte și mai ales, în decizia din 20 august 2015 prin care s-a pronunțat asupra reclamației din 24 aprilie 2015, secretarul general a anulat decizia din 4 februarie 2015 în măsura în care AAIC pretindea în aceasta că a finalizat cererea de asistență prin simpla sesizare a comitetului consultativ.

43 Astfel, reclamanta a concluzionat, în observațiile sale din 22 februarie 2016, că, în cazul în care punctul de vedere al Parlamentului ar trebui susținut, aceasta ar însemna că ar fi suficient pentru AAIC să sesizeze comitetul consultativ pentru a se elibera de obligația care i-ar reveni de a răspunde în termenul statutar de patru luni la orice cerere care i-ar fi adresată de un agent, inclusiv o cerere de asistență formulată în temeiul articolului 24 din statut.

44 În replică, reclamanta a subliniat în special că, „atunci când [ea a] introdus [prezenta] acțiune, concluziile sale în anulare erau admisibile” și că „numai ulterior depunerii acestei acțiuni, cererile respective în anulare [au] rămas fără obiect, ca urmare a substituirii cu decizia din 3 iunie 2016 a celei din 11 aprilie 2015”.

45 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, existența unui act care lezează, în sensul articolului 90 alineatul (2) și al articolului 91 alineatul (1) din statut, este o condiție necesară a admisibilității oricărei acțiuni formulate de funcționari împotriva instituției din care fac parte (Hotărârea din 13 iulie 1993, Moat/Comisia, T-20/92, EU:T:1993:63, punctul 39, Hotărârea din 6 iulie 2004, Huygens/Comisia, T-281/01, EU:T:2004:207, punctul 125; a se vedea de asemenea Ordonanța din 16 iulie 2015, FG/Comisia, F-20/15, EU:F:2015:93, punctul 41 și jurisprudența citată).

46 În această privință, atunci când AAIC sau, după caz, autoritatea împuternicită să facă numiri a unei instituții (denumită în continuare „AIPN”) este sesizată, în temeiul articolului 90 alineatul (1) din statut, cu o cerere de asistență în sensul articolului 24 din statut, aceasta trebuie, în temeiul obligației de asistență și în cazul în care această autoritate se află în prezența unui incident incompatibil cu ordinea și cu liniștea serviciului, să intervină cu toată energia necesară și să răspundă cu rapiditatea și cu solicitudinea impuse de împrejurările din speță pentru stabilirea faptelor și pentru adoptarea în cunoștință de cauză a măsurilor adecvate. În acest scop, este suficient ca funcționarul sau agentul care solicită protecția instituției să aducă un început de dovadă cu privire la realitatea atacurilor la care afirmă că este supus. În prezența unor astfel de elemente, este de competența instituției în cauză să ia măsurile adecvate, în special efectuând o anchetă administrativă, pentru a stabili faptele aflate la originea plângerii, în colaborare cu autorul acesteia (Hotărârea din 26 ianuarie 1989, Koutchoumoff/Comisia, 224/87, EU:C:1989:38, punctele 15 și 16, Hotărârea din 25 octombrie 2007, Lo Giudice/Comisia, T-154/05, EU:T:2007:322, punctul 136, și Hotărârea din 6 octombrie 2015, CH/Parlamentul, F-132/14, EU:F:2015:115, punctul 87).

47 În prezența unor acuzații de hărțuire, obligația de asistență include în special datoria administrației de a examina cu seriozitate, cu rapiditate și cu deplină confidențialitate cererea de asistență în care este invocată hărțuirea și de a-l informa pe reclamant despre urmarea cererii sale (Hotărârea din 27 noiembrie 2008, Klug/EMEA, F-35/07, EU:F:2008:150, punctul 74, și Hotărârea din 6 octombrie 2015, CH/Parlamentul, F-132/14, EU:F:2015:115, punctul 88).

48 În ceea ce privește măsurile care trebuie adoptate într-o situație care, precum cea din speță, intră în domeniul de aplicare al articolului 24 din statut, administrația dispune de o largă putere de apreciere, sub controlul instanței Uniunii Europene, în alegerea măsurilor și a mijloacelor de punere în aplicare a articolului 24 din statut (Hotărârea din 15 septembrie 1998, Haas și alții/Comisia, T-3/96, EU:T:1998:202, punctul 54, Hotărârea din 25 octombrie 2007, Lo Giudice/Comisia, T-154/05, EU:T:2007:322, punctul 137, și Hotărârea din 6 octombrie 2015, CH/Parlamentul, F-132/14, EU:F:2015:115, punctul 89).

49 În speță, este cert că, în urma introducerii cererii de asistență, AAIC i-a răspuns, în termenul statutar de răspuns de patru luni prevăzut la articolul 90 alineatul (1) a treia teză din statut, reclamantei, informând-o cu privire la măsurile pe care le luase, în temeiul obligației sale de asistență, ca răspuns la această cerere de asistență. Măsurile respective, prezentate în decizia din 4 februarie 2015 și a căror adoptare implica în mod necesar că AAIC se considera a fi în prezența unui început de dovadă cu

privire la realitatea faptelor care intră eventual sub incidența articolului 12a din statut, au constat în esență în schimbarea repartizării reclamantei, în temeiul unei măsuri de îndepărtare, precum și în deschiderea unei anchete administrative, care a fost încredințată comitetului consultativ.

50 Prin urmare, trebuie să se stabilească dacă, în pofida adoptării de către AAIC a deciziei explicite din 4 februarie 2015, s-ar putea considera că, în temeiul articolului 90 alineatul (1) a treia teză din statut, lipsa luării de poziție din partea AAIC cu privire la realitatea faptelor invocate, despre care se pretinde că constituie hărțuire morală în sensul articolului 12a din statut, într-un termen de patru luni care curge de la 11 decembrie 2014, data prezentării cererii de asistență, permite să se constate că ar fi intervenit o decizie implicită, în speță la 11 aprilie 2015, și că această decizie implicită ar echivala cu refuzul AAIC de a constata realitatea faptelor pretinse și de a le califica drept hărțuire morală în sensul articolului 12a din statut.

51 În această privință, Tribunalul a statuat deja, desigur, că, în general, o scrisoare prin care persoana interesată este informată că cererea sa este în curs de examinare nu implică acceptarea cererii în discuție, astfel încât, în pofida intervenirii unei asemenea scrisori de informare, lipsa unui răspuns definitiv la cererea inițială a funcționarului sau a agentului în termenul prevăzut la articolul 90 alineatul (1) din statut echivalează, în principiu, cu decizia implicită de respingere a cererii, după caz, de către AAIC sau AIPN (Hotărârea din 3 iulie 2012, Marcuccio/Comisia, T-594/10 P, EU:T:2012:336, punctul 21).

52 Cu toate acestea, în ceea ce privește o cerere de asistență în sensul articolului 24 din statut, introdusă în temeiul articolului 90 alineatul (1) din statut, persoana interesată solicită asistență de la administrația sa pentru a adopta măsuri pentru remedierea situației.

53 Printre măsurile pe care AAIC sau AIPN poate considera necesar să le adopte, atunci când consideră că persoana interesată a prezentat un început de dovadă cu privire la realitatea faptelor invocate, figurează în special decizia administrației de a deschide o anchetă administrativă pentru a stabili realitatea faptelor în colaborare cu autorul cererii de asistență.

54 În această privință, atunci când AAIC sau AIPN nu furnizează niciun răspuns la o cerere de asistență în sensul articolului 24 din statut în termenul de patru luni prevăzut la articolul 90 alineatul (1) din acest statut, se poate considera că a intervenit o decizie implicită a acestei autorități, privind respingerea cererii de asistență respective. Astfel, în această ipoteză, trebuie să se prezume că autoritatea amintită nu a considerat că elementele aduse în sprijinul cererii de asistență constituiau un început de dovadă suficient cu privire la realitatea faptelor invocate care să declanșeze obligația de asistență, elemente care, în speță, priveau o pretinsă încălcare a articolului 12a din statut. Constatarea existenței unei asemenea decizii implicite de respingere a cererii de asistență este astfel strâns legată de lipsa adoptării unor măsuri de către administrație, precum cele impuse de obligația sa de asistență prevăzută la articolul 24 din statut, întrucât, în această ipoteză, administrația consideră în mod implicit, dar necesar că situația nu intră în domeniul de aplicare al acestei din urmă dispoziții.

55 Tribunalul a statuat în esență că, la punctele 41 și 42 din Hotărârea din 25 octombrie 2007, Lo Giudice/Comisia (T-154/05, EU:T:2007:322), care, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 9-23 din această hotărâre, punea în discuție o situație în care, într-un pretins caz de hărțuire morală, AIPN nu a adoptat nicio măsură de asistență, în termenul de răspuns de patru luni prevăzut la articolul 90 alineatul (1) din statut, ca răspuns la o cerere de asistență. În această cauză, doar ulterior introducerii unei reclamații de către persoana interesată, administrația a decis cu privire la deschiderea unei anchete administrative, ale cărei rezultate nu au fost cunoscute de administrație decât cu câteva zile înaintea adoptării răspunsului la reclamație, intervenit la șapte luni de la introducerea acesteia din urmă.

56 O asemenea situație se distinge totuși de cea în discuție în speță, în care, ca răspuns la o cerere de asistență, AAIC a considerat că se află în prezența unui început de dovadă suficient care face necesară deschiderea unei anchete administrative pentru a stabili dacă faptele invocate constituiau efectiv o hărțuire morală sau sexuală în sensul articolului 12a din statut.

57 Astfel, în această situație, trebuie neapărat ca respectiva anchetă să fie desfășurată până la finalul acesteia pentru ca administrația, lămurită de concluziile raportului de anchetă, să poată lua o poziție definitivă în această privință, permițându-i astfel fie clasarea definitivă a cererii de asistență, fie, atunci când faptele invocate sunt certe și intră în domeniul de aplicare al articolului 12a din statut, să inițieze în special o procedură disciplinară pentru a stabili, dacă este cazul, sancțiuni disciplinare împotriva autorului prezumat al hărțuirii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 1974, Guillot/Comisia, 53/72, EU:C:1974:80, punctele 3, 12 și 21, Hotărârea din 9 noiembrie 1989, Katsoufros/Curtea de Justiție, 55/88, EU:C:1989:409, punctul 16, și Hotărârea din 12 iulie 2011, Comisia/Q, T-80/09 P, EU:T:2011:347, punctul 84).

58 Cu toate acestea, a reține, într-o situație precum cea din speță, că ar fi intervenit la 11 aprilie 2016 o decizie implicită a AAIC în sensul unei constatări de către această autoritate a lipsei unei hărțuiri morale sau a unui refuz de a formula o asemenea constatare ar implica să se impute AAIC, pe toată perioada anchetei administrative, o poziție provizorie potrivit căreia aceasta nu s-ar afla în prezența unui caz care intră sub incidența articolului 12a din statut.

59 Or, însuși obiectul anchetei administrative este reprezentat de confirmarea sau de infirmarea existenței unei hărțuiri morale în sensul articolului 12a din statut, astfel încât AAIC nu se poate antepronunța în legătură cu rezultatul anchetei și chiar nu are obligația de a lua poziție, nici implicit, cu privire la realitatea hărțuirii pretinse înainte de a fi obținut rezultatele anchetei administrative. Cu alte cuvinte, este inerent pentru deschiderea unei anchete administrative ca administrația să nu ia în mod prematur poziție, în esență pe baza descrierii unilaterale a faptelor, furnizată în cererea de asistență, întrucât aceasta trebuie, dimpotrivă, să își rezerve poziția până când ancheta respectivă, care trebuie efectuată în contradictoriu, cu participarea pretinsului autor al hărțuirii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 septembrie 2015, Cerafogli/BCE, T-114/13 P, EU:T:2015:678, punctele 35-41), cu celeritate și cu respectarea principiului termenului rezonabil, este finalizată.

60 În această privință, trebuie să se mai precizeze că, într-o asemenea ipoteză, administrația rămâne obligată să desfășoare ancheta administrativă până la finalizarea acesteia, independent de aspectul dacă pretinsa hărțuire a încetat între timp și chiar și atunci când autorul cererii de asistență sau pretinsul autor al hărțuirii a părăsit instituția (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 octombrie 2015, CH/Parlamentul, F-132/14, EU:F:2015:115, punctul 122).

61 Importanța desfășurării anchetei administrative până la finalizarea acesteia se referă de asemenea, pe de o parte, la faptul că eventuala recunoaștere de către AAIC la încheierea anchetei administrative, eventual desfășurată cu ajutorul unui organism distinct de AAIC, precum comitetul consultativ, a existenței unei hărțuiri morale poate fi, în sine, susceptibilă să aibă un efect benefic în procesul terapeutic de recuperare a funcționarului sau a agentului hărțuit (Hotărârea din 8 februarie 2011, Skareby/Comisia, F-95/09, EU:F:2011:9, punctul 26) și, în plus, va putea fi utilizată de victimă în scopul unei eventuale acțiuni judiciare naționale pentru care se va aplica obligația de asistență a AAIC în temeiul articolului 24 din statut și nu se va stinge la sfârșitul perioadei de angajare a agentului în cauză. Pe de altă parte, desfășurarea unei anchete administrative până la finalizarea acesteia poate, invers, să permită infirmarea afirmațiilor formulate de pretinsa victimă, permițând astfel repararea erorilor pe care o asemenea acuzație, dacă s-ar dovedi nefondată, le-a putut cauza unei persoane vizate de o procedură de anchetă în calitate de hărțuitor prezumat (Hotărârea din 6 octombrie 2015, CH/Parlamentul, F-132/14, EU:F:2015:115, punctele 123 și 124).

62 Cu toate acestea, dat fiind că, contrar situației din materia disciplinară, statutul nu prevede o dispoziție specifică în ceea ce privește termenul în care administrația trebuie să desfășoare o anchetă administrativă, în special în materie de hărțuire morală, circumstanța că o anchetă administrativă, deschisă ca răspuns la cererea de asistență în termen de patru luni de la prezentarea acestei cereri, este încă în curs de desfășurare după expirarea acestui termen nu permite să se impute administrației o decizie implicită prin care AAIC ar fi negat realitatea faptelor invocate în cererea de asistență sau prin care aceasta ar fi considerat că faptele respective nu constituiau o hărțuire morală în sensul articolului 12a din statut.

63 În consecință, trebuie să se considere în speță că AAIC, ca răspuns la cererea de asistență și în termenul statutar de patru luni prevăzut la articolul 90 alineatul (1) a treia teză din statut, a adoptat măsuri în temeiul articolului 24 din statut, fapt despre care reclamanta a fost informată prin decizia din 4 februarie 2015, și a soluționat astfel favorabil cererea de asistență, chiar dacă aceasta rămânea obligată să furnizeze, ulterior și în funcție de rezultatele anchetei administrative pe care a decis să o deschidă, un răspuns persoanei interesate cu privire la aspectul dacă faptele invocate în sprijinul cererii de asistență erau dovedite și, după caz, în speță, dacă intrau în domeniul de aplicare al noțiunii de hărțuire morală în sensul articolului 12a din statut.

64 Cu toate acestea, în circumstanțele speței și astfel cum a constatat AAIC în decizia din 20 august 2015 de respingere a reclamației din 24 aprilie 2015 ca inadmisibilă cu privire la acest aspect, la 11 aprilie 2015 nu a fost adoptată nicio decizie implicită de respingere a cererii de asistență și care poate fi interpretată ca o luare de poziție a AAIC prin care aceasta ar fi refuzat să califice faptele invocate în această cerere că ar constitui hărțuire morală în sensul articolului 12a din statut.

65 Această concluzie este confirmată de adoptarea, în timpul procedurii contencioase, a deciziei din 3 iunie 2016 prin care AAIC a luat poziție tocmai cu privire la această problemă, refuzând să califice faptele invocate drept hărțuire morală în sensul articolului 12a din statut, în special pe baza concluziilor formulate în această privință de comitetul consultativ, căruia îi încredințase desfășurarea anchetei administrative.

66 Având în vedere ansamblul considerațiilor de mai sus, în măsura în care au în vedere o decizie inexistentă, concluziile în anulare trebuie respinse ca inadmisibile.

Cu privire la concluziile în despăgubire

67 În susținerea concluziilor sale în despăgubire, reclamanta arată că respingerea implicită a cererii de asistență, care semnifică refuzul AAIC de a recunoaște că faptele invocate în această cerere intrau în domeniul de aplicare al noțiunii de hărțuire morală în sensul articolului 12a din statut, i-a cauzat un prejudiciu moral. Acesta ar fi legat de nerecunoașterea de către AAIC a temeiniciei acuzațiilor pe care le-a formulat împotriva șefului Unității pentru audiovizual și faptul că, în această privință, comitetul consultativ nu ar fi respectat articolul 11 din normele interne în materie de hărțuire, potrivit căruia ar fi fost obligat să o asculte pe reclamantă în termen de zece zile de la data depunerii cererii de asistență și să procedeze la audierea de persoane, în calitate de martori, în termen de o lună de la ascultarea autorului plângerii depuse la comitetul consultativ respectiv. Or, AAIC, care ar trebui să fie considerată responsabilă de aceste disfuncționalități ale comitetului consultativ, nu ar fi respectat astfel articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale și nu ar fi acționat în speță într-un termen rezonabil.

68 Parlamentul solicită respingerea concluziilor în despăgubire ca fiind inadmisibile și, în orice caz, nefondate.

69 În această privință, este suficient să se amintească faptul că concluziile privind repararea unui prejudiciu material sau moral trebuie respinse atunci când prezintă o legătură strânsă cu concluziile în anulare care au fost respinse la rândul lor ca inadmisibile sau nefondate (Hotărârea din 6 martie 2001,

Connolly/Comisia, C-274/99 P, EU:C:2001:127, punctul 129, Hotărârea din 14 septembrie 2006, Comisia/Fernández Gómez, C-417/05 P, EU:C:2006:582, punctul 51, și Hotărârea din 30 aprilie 2014, López Cejudo/Comisia, F-28/13, EU:F:2014:55, punctul 105).

70 Or, în speță, concluziile în despăgubire sunt strâns legate de concluziile în anulare, care aveau în vedere o decizie inexistentă a AAIC.

71 În orice caz, în ceea ce privește critica întemeiată pe termenul nerezonabil în care ar fi fost desfășurată ancheta administrativă, Tribunalul constată că o asemenea critică și prejudiciul moral pretins suferit de reclamantă în acest sens au fost invocate de aceasta în reclamația care a fost introdusă la 6 septembrie 2016 împotriva deciziei din 3 iunie 2016 și respinsă prin decizia AAIC din 4 ianuarie 2017. În consecință, acestea ar putea fi invocate în susținerea unei acțiuni formulate în temeiul articolului 270 TFUE împotriva acestor din urmă decizii.

72 Având în vedere considerațiile de mai sus, trebuie să se respingă concluziile în despăgubire ca fiind inadmisibile și, în consecință, acțiunea în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

73 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Totuși, potrivit articolului 135 alineatul (2) din acest regulament de procedură, o parte, chiar dacă a avut câștig de cauză, poate fi obligată de Tribunal la plata, în tot sau în parte, a cheltuielilor de judecată, în cazul în care conduita acesteia, inclusiv din perioada anterioară formulării cererii introductive, justifică acest lucru, în special în cazul în care a provocat celeilalte părți cheltuieli pe care Tribunalul le apreciază ca fiind nejustificate sau șicanatoare.

74 În speță, Tribunalul arată că reclamanta a fost indusă parțial în eroare cu privire la existența unei decizii implicite de respingere a cererii sale de asistență atât prin conținutul e-mailului din 13 ianuarie 2015 al șefului Unității „Resurse umane”, cât și prin răspunsurile inexacte, chiar contradictorii formulate de directorul general al DG „Personal” în scrisorile din 4 februarie 2015 și din 4 martie 2015. În aceste condiții, caracterul eronat al informațiilor furnizate de AAIC a fost constatat de secretarul general în decizia din 20 august 2015, prin care s-a pronunțat asupra reclamației, întrucât acesta din urmă a respins reclamația din 24 aprilie 2015 ca fiind inadmisibilă în măsura în care viza o decizie implicită inexistentă.

75 În aceste condiții, este necesar să se decidă că Parlamentul trebuie să suporte propriile cheltuieli de judecată și să fie obligat să suporte jumătate din cheltuielile de judecată efectuate de reclamantă.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera întâi)

declară și hotărăște:

1) **Respinge acțiunea.**

2) **Parlamentul European suportă propriile cheltuieli de judecată și este obligat la plata a jumătate din cheltuielile de judecată efectuate de doamna HF.**

3) **Doamna HF suportă jumătate din propriile cheltuieli de judecată.**

Pelikánová Nihoul Svenningsen

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 24 aprilie 2017.

Semnături